

Î N C H E I E R E

22 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală și Valentina Clevadî

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către firma de producție și comerț „Dondservice” societate cu răspundere limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Lesnic Valentina împotriva firmei de producție și comerț „Dondservice” societate cu răspundere limitată cu privire la înlăturarea obstacolelor și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 25 februarie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Lesnic Valentina, casată hotărîrea Judecătoriei Dondușeni din 20 noiembrie 2015 și pronunțată o nouă hotărîre, de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 20 iulie 2015, Lesnic Valentina a depus cerere de chemare în judecată împotriva FPC „Dondservice” SRL cu privire la înlăturarea obstacolelor și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, din anul 2001 a activat în piața ce-i aparține cu drept de proprietate pîrîtei FPC „Dondservice” SRL, cu deținerea pe teritoriul acesteia a unui magazin și a unei galerii în proprietate privată, cu luarea în arendă a lotului de pămînt și în locațiune a unui vagon.

În baza ultimului contract de locațiune, semnat de părți la 01 iunie 2012, ÎI „Lesnic Valentina” care a acționat în calitate de locatar, a luat în locațiune de la FPC „Dondservice” SRL, care a acționat în calitate de locator, pe un termen de 1 an, cu dreptul de prelungire și cu plata lunară de 500 lei, punctul de vînzare nr. 259, cu o suprafață de 30 m, situat pe teritoriul pieței din or. Dondușeni, str. Komarov, 18.

Conform contractului enunțat, termenul locațiunii urma să înceteze la 01 iunie 2013, însă nici reclamanta și nici pîrîta FPC „Dondservice” SRL la data de 01 iunie 2013 nu intenționau să rezilieze contractul vizat.

Drept consecință, a indicat reclamanta că, prin efectul legii, contractul respectiv s-a considerat prelungit pe un termen nedeterminat, deoarece nici una

dintre părți nu a manifestat voința de încetare a acestuia la data limită stipulată și, prin urmare, raporturile de locațiune au continuat în mod tacit.

Ca urmare a neînțelegerilor cu administrația FPC „Dondservice” SRL, directorul societății a invitat poliția pentru a o intimida, care la rîndul său au chemat-o la inspectorat pentru a prezenta explicații.

Indică că, cît timp dînsa s-a aflat la inspectorat, reprezentanții FPC „Dondservice” SRL au sudat ușa de la intrare în punctul său de vînzări, ceea ce nu i-a permis să aibă acces la bunurile și marfa din incinta magazinului.

Susține că, în incinta punctului de vînzări pînă în prezent au rămas aparatul de casă cu memorie fiscală, articolele fabricii „Runfelsia”, alte articole care erau expuse spre vînzare, actele contabile, utilajul magazinului, utilaj de vitrină, bunuri personale de preț și diferite acte.

Menționează că, bunurile care i-au fost oferite spre vînzare de către fabrica „Runfelsia” au rămas blocate pînă în prezent în punctul de vînzare și dînsa nu poate să-și onoreze obligațiile față de acest agent economic.

Din cauza acțiunilor ilegale ale FPC „Dondservice” SRL a rămas fără surse de existență pentru că magazinul în care activa era unica sursă de existență. Mai mult ca atît, în incinta punctului de vînzare a rămas o bună parte a bunurilor care îi aparțin, revendicarea cărora o cere.

Relevă că, însăși construcția magazinului și a galeriei la acesta sunt proprietatea ei, acestea au fost construite de către dînsa și înregistrate la cadastru drept încăpere comercială care reprezintă o construcție din metal.

Drept consecință a tuturor acestor acțiuni ale FPC „Dondservice” SRL, i-a fost îngădit accesul la bunurile sale proprietate privată, ceea ce este inadmisibil, iar în urma îngădirii accesului la punctul de vînzări pe care îl avea pe teritoriul pieței, pîrîta i-a tăiat orice sursă de existență.

În consecință, a mai indicat reclamanta că, FPC „Dondservice” SRL contrar normelor legale a purces la acțiuni abuzive și chiar violente în privința sa și a întreprinderii acesteia, făcînd în acest sens la 15 iunie 2013 un preaviz de reziliere a contractului, începînd cu 16 iunie 2013, perioadă în care dînsa se afla în concediu, motiv pentru care era imposibil de îndeplinit cerința de reziliere a contractului.

Prin urmare, în urma acestor acțiuni abuzive ale pîrîtei, i-a fost cauzat un prejudiciu moral, reparația căruia o estimează la suma de 5 000 000 lei, cauzat prin faptul că, nu a putut normal să-și formeze pensia pentru limita de vîrstă, deoarece toate actele confirmative a vechimii în muncă au rămas în magazinul din piața ce-i aparține pîrîtei FPC „Dondservice” SRL, în acest sens neavînd cu ce trăi, drept urmare, îmbolnăvindu-se, neavînd bani pentru medicamente.

Din considerentul că, FPC „Dondservice” SRL nu a întreprins nici o măsură în vederea înlăturării obstacolelor, reparării prejudiciului atît material cît și moral cauzat în urma acțiunilor sale ilicite, Lesnic Valentina a sesizat instanța de judecată cu prezenta acțiune, solicitînd în urma concretizării acțiunii: constatarea încălcării dreptului de posesiune și de proprietate și constatarea ilegală a acțiunilor FPC „Dondservice” SRL de blocare prin sudare a ușii de la intrare în punctul de vînzare; obligarea pîrîtei de a nu-i crea impedimente în folosirea bunurilor ce constituie proprietatea sa și înlăturarea obstacolelor de acces în punctul de vînzare

pentru ridicarea bunurilor mobile din încăpere; obligarea pârtei să coordoneze cu reclamanta ziua și să deblocheze din contul său ușa de la intrare, care a fost sudată de către FPC „Dondservice” SRL; obligarea pârtei în comun acord cu reclamanta și în prezența colaboratorilor Inspectoratului de Poliție, de a întocmi lista bunurilor care vor fi găsite în încăpere la deschiderea punctului de vânzări luat în locațiune și accesul la care a fost îngădit de către FPC „Dondservice” SRL; încasarea din contul FPC „Dondservice” SRL în beneficiul său a prejudiciului moral în suma de 5000000 lei.

Pe parcursul examinării cauzei, la 17 august 2015, FPC „Dondservice” SRL a depus împotriva Valentinei Lesnic o cerere reconvențională privind constatarea legalității rezilierii unilaterale a contractului de locațiune și înlăturarea obstacolelor, care prin încheierea Judecătoriai Dondușeni din 18 august 2015, a fost restituită (vol.I,f.d.90).

Prin încheierea Judecătoriai Dondușeni din 09 noiembrie 2015, cererea Valentinei Lesnic privind suspendarea pricinii a fost respinsă ca fiind nefondată (vol.I,f.d.f.d.130,162-163).

Prin hotărârea Judecătoriai Dondușeni din 20 noiembrie 2015, cererea de chemare în judecată înaintată de către Lesnic Valentina a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (vol.I,f.d.187).

Nefiind de acord cu hotărârea enunțată, Lesnic Valentina a declarat apel.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 25 februarie 2016, a fost admis apelul declarat de Lesnic Valentina, casată hotărârea Judecătoriai Dondușeni din 20 noiembrie 2015 și pronunțată o nouă hotărâre, de admitere parțială a acțiunii, după cum urmează. S-a obligat FPC „Dondservice” SRL de a înlătura pentru Valentina Lesnic obstacolele de acces la punctul de vânzare nr.259, prin deblocarea din contul FPC „Dondservice” SRL a ușii de la intrare și să nu-i creeze impedimente Valentinei Lesnic la folosirea bunurilor ce constituie proprietate personală. Pretențiile privind constatarea încălcării dreptului și a ilegalității acțiunilor FPC „Dondservice” SRL, încasarea prejudiciului moral, precum și obligarea pârtei de a coordona cu reclamanta ziua când să fie deblocată ușa, au fost respinse ca fiind neîntemeiate. S-a încetat procesul în partea obligării pârtei în comun acord cu reclamanta, în prezența colaboratorilor Inspectoratului de Poliție, de a întocmi lista bunurilor care vor fi găsite în încăpere la deschiderea punctului de vânzări luat în locațiune, pe motiv că, în această parte reclamanta a renunțat de la acțiune, fiind menționat faptul că, în această parte nu se admite o nouă adresare în judecată a aceleiași părți cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri (vol.I,f.d.239).

Invocînd ilegalitatea deciziei enunțate, la 25 aprilie 2016, FPC „Dondservice” SRL a declarat recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 25 februarie 2016 cu menținerea hotărîrii Judecătoriai Dondușeni din 20 noiembrie 2015.

În susținerea recursului s-a indicat că, la examinarea pricinii instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

La fel s-a indicat că, la caz, decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată și care urmează a fi casată și pe motivul că instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

În susținerea opiniei enunțate s-a indicat că, instanța de apel nu a luat în considerație specificul relațiilor juridice apărute între părți, într-cît, obligîndu-i de a nu-i crea impedimente în folosirea bunurilor ce constituie proprietatea intimă personală, a ignorat faptul că, buticul din metal, ce-i aparține ultimei cu drept de proprietate se află pe teritoriul pieții și pentru a-l folosi conform destinației Lesnic Valentina ca și restul antreprenorilor care au în posesie sau în proprietate buticuri în piață trebuie să achite plata pentru arenda spațiului comercial în modul și termenul prevăzut de contractual de locațiune, condiție ce nu se atestă la caz, or, intimata permanent încalcă obligațiile sale contractuale, în rezultat formînd o datorie pentru perioada lunilor ianuarie-martie 2013, în sumă de 2310 lei.

În al doilea rînd, prevederile art. 905 alin. (1) Cod civil, privitor la necesitatea înaintării unui preaviz de trei luni pentru rezilierea contractului de locațiune nu sunt aplicabile la caz, într-cît buticul de metal ce-i aparține cu drept de proprietate intimă nu are nici fundament, nici perete, mai mult ca atît nu este legat solid de pămînt și în virtutea art. 288 alin. (2) Cod civil nu poate fi atribuit la categoria de bunuri imobile, or, acesta poate fi în orice moment luat de pe teritoriul pieții fără a cauza vre-un prejudiciu destinației sale.

În rezultat, instanța de apel s-a eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, a examinat superficial circumstanțele cauzei, nu a intrat în esența litigiului și nu a apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțînd hotărîre ilegală și neîntemeiată de admitere parțială a acțiunii, astfel fiindu-i încălcat în mod direct dreptul său la judecarea în mod echitabil a cauzei, pe cînd concluzia instanței de fond de respingere a acțiunii este justă, ea avînd la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, conform cerințelor art. 130 CPC.

La 17 iunie 2016, Lesnic Valentina a prezentat referință la recursul declarat de către FPC „Dondservice” SRL, în care a invocat caracterul neîntemeiat al acestuia, solicitînd respingerea recursului ca inadmisibil.

Susține intimata că, recurenta FPC „Dondservice” SRL nu a invocat careva temeiuri care să se încadreze în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, considerînd decizia instanței de apel întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Din actele pricinii rezultă că, decizia recurată a fost pronunțată la 25 februarie 2016 (vol.I,f.d.239) și recepționată de către recurenta FPC „Dondservice” SRL la 17 martie 2016 (vol.I,f.d.248), iar recursul a fost depus la 25 aprilie 2016 (vol.II,f.d.2).

Astfel, prin prisma prevederilor art. 434 alin. (1) CPC, instanța de recurs constată că recursul depus de către FPC „Dondservice” SRL a fost declarat în termen.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii și a referinței depuse de către Lesnic Valentina, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către FPC „Dondservice” SRL, urmează a fi declarat inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Totodată, conform art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Iar potrivit art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului enunțat prevede expres că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Sub aspectul acestor prevederi legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către FPC „Dondservice” SRL, este declarativ, or, acesta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Mai mult decît atît, călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Argumentele invocate în cererea de recurs depusă de FPC „Dondservice” SRL, poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Cele relatate mai sus derivă și din dispoziția articolului 13 din Convenția Europeană, care reglementează expres că, recursul trebuie să fie unul „efectiv”, atît în practică, cît și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea c. Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII, c.*

Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991 și c. Rebat și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de FPC „Dondservice” SRL, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către firma de producție și comerț „Dondservice” societate cu răspundere limitată, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi